

ROND DEN HEERD

een leer- en leesblad voor alle lieden

Rond den Heerd maakt alle jaren een boek van door de 400 bladzijden; waarvan elke week een blad van 8 bladzijden verzonden wordt. — De uitgever woont in de Mariastraat 2, te Brugge. Prijs op voorhand te betalen voor Belgenland 5 frank, voor buitenland de postprijs erbij. Men kan inschrijven bij alle Postmeesters s lands. Alle recht van overdrukken wordt den uitgever doorbehouden.

Een-en-twintigste Jaar.

Dit is het 36ste blad, gedrukt den 12 Augusti 1886.

ONZE LIEVE VROUWE AAN DEN DUIN.

Oostende, den 20 Juli 1886.

Mijnheer de Opsteller van « Rond den Heerd »,

Ik heb met **allergrootste** belangstelling de stukken gelezen die gij zoo goed geweest zijt, nopens de Onze-Lieve-Vrouwkapelle van Breedene, aan uwe lezers mede te deelen, en die de geschiedenis ervan, in haar bijzonderste deel, nog eens te beter laten kennen.

Nogtans moet ik u een antwoordetje zenden nopens een punt waarover, volgens ik gelezen heb, wij niet wel eens zijn. Bestond er voor 1715 een kappelleken in den duin? Ik geloof niet dat men zulks moet verstaan uit hetgeen ik daarover geschreven heb: gelijk er van dit kapelletje slechts in 1715 voor de eerste maal gesproken wordt in de rekeningen; daar deze van 1710 tot 1715 ontbreken; en eindelijk daar de rekening van dit laatste jaar over de duinenkapelle spreekt, zonder eenig gewag van haren oorsprong te maken, zoo besluit ik eruit dat het opkomen van dien toevlucht moet geplaatst worden tusschen 1710 en 1715, (of ten jare 1715 zelf), doch zonder stellige bepaling.

Bestonder voor 1736 iets meer als een kapelletje op een staakje?

Volgens eene overlevering, en bijzonderlijk volgens den tekst van het smeekschrijft door u in

het licht gegeven, zou men moeten zeggen van neen. Doch ziet hier het uittreksel der Rekening van 1719-20 betrekkelijk eenige werken aan het « *cappelleken aen den duynen* » in het jaar 1718 gedaan ¹:

« Betaelt aen Jan Beverlynck smidt over 't maecken van een isser croone ofte Lichter voor *het cappelleken aen den duynen* ten jaere 1718, hier ter somme van 1 L. 10 sch. gr.

« Betaelt aen Jan Baptiste van de Velde tymmerman over levering van 19 gescropte deyllen, 1 L. 12 sch. 6 gr. (6 feb. 1718)

« Betaelt aen Pieter Budts, glassemaecker 1 L. 4 sch. gr. over levering van 4 nieuwe glassevensters en 12 isser roeden voor *selve Cappelle* (7 Maerte 1718)

« Betaelt aen Daneel van Hove tymmerman 1 L. 12 sch. 2 gr. over 't macken van een groote houtte lantairn *aen de cappelle aen den duynen.* » ²

Niets belet er te peizen dat, van 1718 tot 1736, binst eenen tijd van achttien jaren, die kapelle van deilenhout (hier zegt men greenen hout) 't welk niet lang tegen regen kan kloek

1. De mededeeling van zekere oorkonden hadden, om reden van thans hangende questie'n, wijdloopige ontwikkelingen vereischt, geenszins in verband met het doel van dit eenvoudig boekwerkje.

2. Staats-Archief te Brugge, Registers van 't Vrije, Rek. der Kerken O. L. V, gilde van Breedene, N° 11682.

blijven, teenemaal of gedeeltelijk zal te niet gegaan zijn, zoodat het, ten tijde van gemeld smeek-schrift, de moeite niet weerd was om van die werken te spreken.

Voor wat het doel dier twaalf ijzeren roeden betreft, de *dieverie* door *Rond den Heerd* bekend gemaakt, laat denken dat zij eerder voor de vensters als voor de deur zullen gediend hebben.

Zoo, 't eene klaart het ander op.

Aangaande den grond waarop het Onze-Lieve-Vrouwkappelletje gemaakt wierd in 1736, alle redens van geschil met den pachter Hillewaere werden weggenomen, daar het steenen kappelleken gebouwd werd op eenen grond aan de gilde van O. L. V. toebehoorende, zoo als blijkt uit het volgende :

Rekening voor 1738-1739. « Voorts pretendeert den rendant tot twee schellingen vier grooten over den stande van het capelleken op de nombre van 50 roeden, sijnde het parte van de Onze-Lieve Vrouw landen hiervooren vergoedt ende danof gheen ontfanck ghenoten. Dus 2 sch. 4 gr. »¹

Ik zend u hierbij, Mijnheer de opsteller, den inventaris van de zilveren en gouden offeranden aan de kapelle gedaan, en die in 't jaar 1720 werd opgemaakt. Zoo gij het goed vindt, kunt gij hem ook aan uwe geëerde lezers mede deelen.

Aanveerd, Mijnheer, de uitdrukking van eenen welgemeenden vlaamschen groet.

EDW. VLIETINCK.

Inventaris van de silver ende gouden juwelen bevonden opgheoffert te sijn aen de Onze Lieve Vrouwe van den duyn geinventarieert door Symoen de Clercq ende Jacob Beke beyde beheerdeghe Onse Lieve Vrouw dienaers ende regeerders van de gilde, 31 October 1720.

Silveren juwelen :

Vier silveren croonen, een silveren Bant met 15 stucken silver hooghen, vier silveren cnoopen, een silveren naelde, een silveren rijnck, acht silveren hertekens, een en twintigh silveren beenen, twee silveren voeten, twee silveren banden, vier en twintigh silveren plaeten ende herten, een silveren plaete verbeeldende een schip, een silveren onze L: Vrouwe beelt, twintigh silveren medaillien, drie silveren cruysen, een silveren hosheofte (oshoofd), coe ende silveren esel, een

1. Het geschil met Pieter Hillewaere wordt vermeld in de Rekening van 1715-16-17 door de betalingen gedaan « aen den procureur Maerten Declercq over tstellen van de antwoorde jehens Pieter Hillewaert ».

silveren peert, twee silveren tonghen, een silveren sterreken, een silveren scheutelken, zeven silveren hoorrynghen, twee silveren cruyskens ingheleyt met steenen, een silveren medaillie, een silveren onze L. Vrouwe beelt van Halle, twee andere silveren beenen, een silveren naelde, een silveren herteken, twee silveren medaillien, een silveren tonghe, een silveren bant, twee silveren hooghen, vier silveren herten, een silveren rynck.

goude juwelen :

Eerst drie gouden trauwrynghen, een minne (?) cnoop rynck, een goudt bootken, een goude cruysken, een dito cruysken met steenen, een gouden hoorrynck met noch twee andere gouden rynghen.

AMEL EN PENHOR.

PENHOR, dochter van Bud, was getrouwd met Amel, die de kudden wachtte van Annan. Annan was graaf en groote heer in het land van Chezé, over den berg Tombelène.

Hij had in het ronde van zijn kasteel zeven dorpen die hem allen kriegsrecht betaalden, als hij zijn wapenknechten ten oorlog voerde.

De naam van een van die dorpen was Sint-Vinol; 't was daar dat Amel en Penhor woonden. — Penhor was achttien jaren oud; Amel was op zijn vijf-en-twintigste.

Amel was een groote, kloeke en knappe vent. Zekeren winter was de gestreepte wolf van Chezé uit zijne bosschen gekomen om in het veld zijn voedsel te zoeken : Amel ging in het veld hem liggen afwachten.

Die gestreepte wolven zijn grooter dan veulens van zes maanden oud; zij verscheuren peerden en zuipen het bloed uit van de ossen die zij in slaap vinden.

Die gestreepte wolven vluchten niet voor den mensch. Onmogelijk van met eenen schicht hunne huid te doorboren. Slaat gij ze met de spies, de spies breekt in uwe handen.

Amel vatte den gestreepten wolf in zijne gespierde armen en versmachtte hem.

Maar eer hij op den wolf uitging, was Amel in de kerk van het dorp, onder de nis waar het Onze Lieve Vrouwken stond te glimlachen, een spinrok fijn vlas gaan hangen, die Penhor zelve met hare schoone handjes gesponnen had.

Amel en Penhor hadden geene kinderen.

Als Amel met de kudden naar het veld was,